

regeringen gav vælgerne forud for folketingsvalget i marts for 2 år siden, om ikke at åbne for nye huslejestigninger?

By- og boligministeren (Jytte Andersen):

Det er jo lige præcis det, der er baggrunden for, at vi ikke vil lave lovforslag på baggrund af en model, som et mindretal i Lejelovskommissionen udarbejdede 5 minutter før lukketid, og som ikke er gennemanalyseret, som ikke er gennemregnet. Og det er det, der er baggrunden for, at vi nedsætter en ekspertgruppe.

Så vi ønsker ikke, at der skal være huslejestigninger, medmindre der er begrundelser for det, altså forbedringer i lejligheden, ligesom vi har det i § 5, stk. 2. Men den der fuldstændige åbning til det fri marked er vi ikke så stemte for.

Jens Hald Madsen (V):

Men det er jo ret interessant, for jeg kan godt huske valgkampen, og jeg kan godt huske de påstande, der kom, f.eks. at det forslag, som vi er kommet med – og det var rent faktisk kun genudlejning – ville betyde huslejestigninger på op til 70 pct. Det vil sige, at by- og boligministeren her i dag giver en garanti for, at selv om der vil komme et lovforslag om f.eks. genudlejning, så vil det ikke medføre nogen kraftige, nævneværdige huslejestigninger.

By- og boligministeren (Jytte Andersen):

Det afhænger jo fuldstændig af situationen. Hvis der ved genudlejning sker en massiv forbedring af den pågældende bolig, så kan der godt være tale om, at der så også sker en tilsvarende forhøjelse af huslejen.

Men det, der er forskellen fra nu, er, at udlejer kan true lejer til nogle massive huslejestigninger, hvis vedkommende vil bytte sin lejlighed, uden at man i virkeligheden har belæg for det rent kvalitetsmæssigt. Så vi vil gerne sikre, at den paragraf i lejeloven, der hedder § 5, stk. 2, og som indebærer husleje-forhøjelser, der baserer sig på forbedringer, bliver mere stram og mere præcis.

Men vi ønsker ikke husleje-forhøjelser generelt, men det kan jeg forstå at Venstre fortsat gør, og så synes jeg, Venstre skal sige det direkte og også lidt mere end i – ja, det er jo en vigtig sal, vi står i – Folketingssalen.

Hermed sluttede spørgetimen.

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Første behandling af lovforslag nr. L 195:

Forslag til lov om indfødsrets meddelelse.

Af justitsministeren (Frank Jensen).

(Fremsat 9/2 2000).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Poul Nødgaard (DF):

Så præsenteres Folketinget atter for et omfattende lovforslag, hvor ikke mindre end 5.831 personer, heraf 2.613 børn, ønskes gjort til danske statsborgere. Forslaget er nummer to i rækken i indeværende folketingssamling, og rygtene siger, at der kommer yderligere et forslag, inden den mødefri periode sætter ind. Det skulle således ikke undre Dansk Folkeparti, at der meget vel kan blive tale om op mod 16-17.000 personer, der på 1 år vil opnå vel det mest eftertragtede statsborgerskab i verden.

I det såkaldte kontorcirculære har regeringen opnået en række partiers accept af spillereglerne for at opnå det danske statsborgerskab. Det kan fortsat undre Dansk Folkeparti, at partiet Venstre er med i omtalte aftale. Når folketingsmedlemmerne ser det omfattende lovforslag, gives der kun ganske få oplysninger, nemlig navn, bopælsby, land samt kortfattede bemærkninger til lovforslaget.

Derfor valgte Dansk Folkeparti ved sidste lovforslag at gennemgå 50 helt tilfældigt udvalgte ansøgere. Ved den lejlighed blev Dansk Folkeparti bekræftet i sin antagelse af, at der uddeles statsborgerskab på et alt for let grundlag. Et stort flertal af ansøgerne, som jeg ved den lejlighed gennemgik, var og bliver formentlig aldrig i stand til at kunne klare sig selv økonomisk i Danmark, og det kræver jo ikke megen fantasi at forestille sig, hvilke økonomiske krav som dét gennem de kommende år vil stille til Danmark. Der er nemlig ingen udsigt til, at udviklingen stopper, da der fortsat hvert år strømmer et tocifret antal tusinde personer ind i Danmark.

I søndags kunne vi i DR 1 se, hvordan man dér afslørede, på hvilken måde en ung afghaner bar sig ad med at få asyl i Danmark ved hjælp af direkte usande oplysninger, som jeg skal undlade at fortælle detaljeret om her ved denne lejlighed. Jeg vil blot konstatere, at Danmark lader sig tage ved næsen, og det omtalte tilfælde er jo kun ét ud af rigtig mange. DR 1 afslørede de forrige to søndage noget lignende.

Vi har også haft hele sagen om en krigsforbryder, der nu har været her 2-3 år, jeg ved ikke nøjagtigt hvor længe, og så finder man pludselig ud af det, da han var på vej til at komme godt ind i det danske system. Vi har også set en ung mand, der havde fået statsborgerskab, og som bestemt ikke skulle have haft det på grund af nogle grove forbrydelser. Vi har også set justitsministeren være ude med, at man ikke kan gøre noget ved det. Vi ser også, hvordan vi i Indfødsretsudvalget i hvert fald for 3-4 torsdage siden behandlede, jeg tror, det var 26, der ikke kunne ét ord dansk, og som med et flertal i Indfødsretsudvalget blev optaget, måske ikke på det lovforslag, vi behandler i dag, men så på det næste.

Efter Dansk Folkepartis opfattelse er der grund til dyb bekymring over den massetilledning af danske statsborgerskaber, som finder sted, og hvis økonomiske omkostninger er ved at udvikle sig til en tikkende bombe under det danske velfærdssystem, hvor bl.a. mange af vore ældre handicappede må se i øjnene, at der ikke er råd til at give dem den omsorg og service, som de efter Dansk Folkepartis opfattelse må have et berettiget krav på.

Socialdemokratiet bærer et hovedansvar for en sådan udvikling, og det er vel også en af grundene til, at vælgerne i stort tal forlader dette parti.

At Dansk Folkeparti vil stemme imod lovforslaget, skal her blot nævnes for fuldstændighedens skyld, og vi vil ligeledes atter gå ned i et antal af de sager, der foreligger, og ved selvsyn sikre os den opfattelse, vi har om, at det er og bliver alt for let at blive dansk statsborger.

Dorte Bennedsen (S):

Der er jo næppe nogen tvivl om, at hr. Poul Nødgaard og jeg nok ikke bliver enige om dette her tema – jeg kan se på hr. Nødgaard, at han er enig med mig i den påstand – men derfor kan det jo godt foregå på et ordentligt grundlag, vil jeg sige til hr. Nødgaard.

Når det bliver sagt her, at disse mange, der bliver danske statsborgere, udgør en tikkende bombe under den danske økonomi – det tror jeg er et ordret citat – så er det jo ganske simpelt ikke sandt, for om de er statsborgere eller de har permanent opholdstilladelse i Danmark er jo helt ligegyldigt i forhold til den del af dem, som ikke kan klare sig selv, og som skal have offentlige ydelser. Det at give statsborgerskab koster ikke én krone.

Så kan hr. Nødgaard være uenig i, at de får opholdstilladelse her i landet og den slags ting, men brug dog de rigtige argumenter i den rigtige situation. Dette her lovforslag koster ikke statskassen én krone, for man får ikke flere offentlige ydelser af at være dansk statsborger.

(Kort bemærkning).

Knud Erik Hansen (SF):

Jeg vil da godt støtte fru Dorte Bennedsen, for jeg synes, at vi skal holde os til sagen og lade være med at blande en hel masse ind i det her. Selv om man har en politisk interesse i at blande andre ting ind i det, så synes jeg, at det er værd at holde sig til sagen.

Det hedder sig ifølge hr. Nødgaard, at der strømmer masser ind i landet som følge af det her. Altså nu må man måske ikke sige, at det er noget sludder, men det er det altså. Det er jo ikke derfor, folk kommer ind i landet. Folk kommer ind i landet på helt andre regler end statsborgerskab. Lad os snakke om det, det drejer sig om, i stedet for at køre politisk propaganda på noget, som ikke har med den sag at gøre.

(Kort bemærkning).

Poul Nødgaard (DF):

Fru Dorte Bennedsen sagde med et smil noget om en tikkende bombe, og den tikkende bombe vil jeg så godt holde fast i. Det er korrekt, at statsborgerskaberne er til folk, der bor her i forvejen, og vi har den offentlige forsørgelse af dem.

Men jeg tilføjede, hvis fru Dorte Bennedsen hørte efter, at i denne stund, hvor jeg står på denne talerstol, strømmer der stadig væk de facto-flygtninge ind i Danmark, og dermed vil den tikkende bombe blive kraftigere år for år. Der kommer ca. 10.000-12.000 ind pr. år, og så skal Danmark overtage forsørgelsen af disse mennesker.

Må jeg gøre fru Dorte Bennedsen og det store Socialdemokrati, som slet ikke er så stort læn-

gere, opmærksom på, at i går havde jeg en telefonopringning fra en ældre medborger, som fik – hør nu godt efter – trekvart times hjemmehjælp hver fjortende dag, og den pågældende er 83 år. Den er frataget i den pågældende kommune.

Jeg kalder det et usselt samfund, der er nødt til af sparehensyn, og fordi udgifterne på en lang række områder – også på hele udlændingeområdet – er af en sådan størrelse, at gå på sparehugst andre steder. Det er det, der foregår i dagens Danmark. Se disse realiteter i øjnene. Hvis Socialdemokratiet begyndte på det, så kunne det jo godt være, at de kunne vinde nogle af deres tabte vælgere tilbage.

(Kort bemærkning).

Henrik Svane (RV):

Jamen lad os så tage den alligevel, for nu er vi igen ude for den dér fantastiske manipulation, som Dansk Folkeparti står for.

Det blev sagt fra talerstolen af hr. Poul Nødgaard, Dansk Folkeparti, for et øjeblik siden: I dette øjeblik strømmer der de facto-flygtninge ind over grænsen. Må vi få en dokumentation? Jeg vil gerne spørge Dansk Folkepartis ordfører: Hvor mange de facto-flygtninge, asylansøgere, er der indtil dato kommet ind over grænsen i det Herrens år 2000? Må vi få en dokumentation for den strøm.

(Kort bemærkning).

Knud Erik Hansen (SF):

Jeg fik ikke noget svar. Jeg synes, man skal svare på det, der bliver spurgt om.

Jeg spurgte: Hvad har det, at der ifølge hr. Nødgaard strømmer tusinde mennesker eller titusinde mennesker ind i Danmark, med denne sag at gøre? Det er jo andre regler. Det vil jeg godt have at vide, for ellers så synes jeg, at hr. Nødgaard skal gå op og undskylde, at det faktisk var politisk propaganda, man forsøgte at få ind i den her sag.

(Kort bemærkning).

Poul Nødgaard (DF):

Jeg kan overhovedet ikke forstå hr. Knud Erik Hansens argumentation. Jeg sagde, og jeg vil gerne gentage det, at der fortsat strømmer masser af udlændinge ind i Danmark.

Jeg kender ikke det præcise tal, men det ligger på en 10.000-12.000 om året eller noget i

den retning, men hvis hr. Svane er meget optaget af, om det er 10.000 eller 12.000 eller 13.000, så kan vi da sagtens finde ud af det. Det kan hr. Svane jo bare spørge sin regering om. De har alle de tal.

Men sagen er i hvert fald, at der kommer rigtig mange mennesker ind i Danmark, og der skal hr. Knud Erik Hansen forstå, at det reelt også har noget at gøre med omtalen af lovforslaget, fordi jeg dermed understreger, at det jo ikke er det sidste år, vi har set sådanne tre lovforslag. Vi vil blive ved og blive ved og blive ved med igen at få dem, og dermed vil antallet af dem, der er i Danmark med udenlandsk herkomst, stige og stige og stige.

Og læg mærke til, hvad jeg også sagde i min ordførertale: Hvis hr. Knud Erik Hansen vil følge med mig over i justitsministeriet, kan jeg bevise, at der stort set kun er en lille del af dem, der søger det danske statsborgerskab, der er i stand til at klare sig økonomisk i Danmark. Og dér kan enhver jo regne ud, at de udgifter tages fra nogle andre. Det kan vi lige så godt åbent og ærligt indrømme over for hinanden.

(Kort bemærkning).

Henrik Svane (RV):

Hr. Nødgaard spørger, om det interesserer mig, om tallet er 10.000, 12.000, 14.000 eller 15.000. Jeg vil gerne spørge hr. Nødgaard fra Dansk Folkeparti: Hvor mange af de asylansøgere, der søgte ind i Danmark sidste år, enten som de facto-flygtninge eller som almindelige flygtninge under de gældende konventioner, har sidste år fået asyl? Kan hr. Poul Nødgaard fortælle den undrende forsamling, hvor mange der sidste år fik asyl i Danmark?

(Kort bemærkning).

Knud Erik Hansen (SF):

De mennesker, vi snakker om her, er mennesker, der har været ganske lang tid i Danmark. Og de grundige økonomiske analyser, som jeg har set, har rent faktisk vist, at når folk har været her et stykke tid, så bliver de faktisk en ressource for det danske samfund. Det er klart, at det koster i starten, men de, vi snakker om her, er generelt mennesker, der er gået hen og blevet en ressource for det danske samfund og yder noget i det danske samfund. Så det at lægge dem for had på denne her måde synes jeg er uværdigt.

(Kort bemærkning).

Dorte Bennedsen (S):

Jeg vil godt spørge hr. Poul Nødgaard, om det er hans og hans partis holdning, at vi skal lade være med at give mennesker, som har været her i ganske mange år – de har jo været her i minimum 7 år, de har permanent opholdstilladelse – dansk statsborgerskab. Skal de bare være her som fremmede statsborgere, eller mener hr. Poul Nødgaard i virkeligheden, at vi skal sende dem ud på trods af deres permanente opholdstilladelse?

(Kort bemærkning).

Poul Nødgaard (DF):

Ja, det udvikler sig til en vældig debat det her, og det er ganske godt.

Hr. Knud Erik Hansen sagde noget om, at de her personer var en ressource for det danske samfund. Så kunne jeg godt tænke mig at spørge hr. Knud Erik Hansen: Hvor ved hr. Knud Erik Hansen det fra? Hr. Knud Erik Hansen har ikke været ovre og gennemgå samtlige de mange hundrede ansøgninger, der danner grundlag for det her lovforslag.

Det, jeg sagde i min ordførelse, var, at jeg sidste gang, altså da det sidste lovforslag blev behandlet, blev stærkt bestyrket i min opfattelse af, at kun et fåtal af dem, der stod i det lovforslag, var i stand til at klare sig selv. Og så ved jeg ikke, om det er en ressource at have folk her, som er overgivet til evig dansk forsørgelse. Jeg personlig synes det ikke.

Men hensyn til antallet, som har været fremhævet, jeg ved ikke hvor mange gange, må jeg undersøge det. Det er jo ikke afgørende at få at vide, om det er 10.000 eller 12.000, eller hvor mange der har søgt om asyl, men der er rigtig mange. Det ved vi. Tag bare ud til Københavns Lufthavn i Kastrup og se, hvor mange der kommer ind ad luftvejen til Danmark hver eneste dag. Det koster flyselskabet 8.000 kr. i bøde, hvis det medbringer en person, der ikke har sine papirer i orden. I Canada koster det 50.000 kr. pr. person, der kommer ind med fly, og det betyder, at der stort set ikke er nogen, der kommer illegalt ind i Canada, fordi bøden er så høj. Flyselskaberne betaler ved kasse 1 de dér 8.000 kr., som det koster.

Så spurgte fru Dorte Bennedsen om statsborgerskabet. Jamen vi synes ikke, de skal have det statsborgerskab, også selv om de skal blive. Jeg synes, man skal være dansk for at kunne få et dansk statsborgerskab. Og jeg vil så sige, at fru

Dorte Bennedsen sidder som formand for Indfødsretsudvalget og dér er med til at give et utal dansk statsborgerskab, selv om de ikke kan et ord dansk. Erkend det fra Folketingets talerstol, så befolkningen er klar over, at fru Dorte Bennedsen står i spidsen for, at en masse mennesker får et dansk statsborgerskab uden at kunne hverken sige goddag eller farvel.

(Kort bemærkning).

Arne Melchior (CD):

Hr. Nødgaard talte om, hvem der skal betale for en del af de mennesker, som ved en sådan lov får dansk statsborgerskab. Hr. Nødgaard burde vide, men nu oplyser jeg ham så om det, at i de sidste 15, 20, 30 år, i hvilke vi har modtaget et større antal nye danskere end tidligere, og for øvrigt i den samme periode, hvor vi har betalt mere i tredjelands bistand, end vi gjorde tidligere, er vi danskere jo kun blevet rigere. Levestandarden er hele vejen – jeg taler ikke om det enkelte menneske, jeg taler gruppe for gruppe, personkreds for personkreds – kun stegt i de år. Og lykkeligvis for det.

Det kan altså ikke være, fordi det har været så dyrt, at vi ikke har haft råd til det, når vi samtidig har kunnet hæve vor egen og vores svages levestandard.

(Kort bemærkning).

Knud Erik Hansen (SF):

Jeg skal kort sige, at det, jeg sagde før, baserer sig på, at flere økonomer rent faktisk har prøvet at lave undersøgelser af, hvad der sker med de mennesker, der har været et godt stykke tid i landet. De påviser, at når folk har været et stykke tid i landet, så bliver de faktisk generelt en ressource for det danske samfund. Og se, dem har jeg faktisk mere tillid til end det papirusseri, som hr. Nødgaard laver, når han sidder og blader i papirerne inde i Indfødsretskontoret.

(Kort bemærkning).

Dorte Bennedsen (S):

Et utal af personer kan ikke et ord dansk og får alligevel dansk statsborgerskab – det skulle jeg stå op og bekræfte her. Hr. Poul Nødgaard ved godt, at det ikke er sandt. Han ved udmærket godt, det ikke er sandt.

Alle de, der kommer på listen i lovforslaget, som vi ikke ser i udvalget, opfylder sprogbetingelserne. Så får vi i udvalget forelagt nogle samrådslistor. Og det er korrekt, at der på den liste var, om det nu var 20 eller 25 kan jeg ikke

huske. Det var folk, som var torturofre. Jeg kan huske en, som havde en strubecancer. Det var ældre mennesker, som var analfabeter. Det er den type, hvor vi person for person tager stilling til, om vi vil dispensere eller vi ikke vil dispensere.

Men det var – jeg vil gerne købe hr. Nødgaards tal, nemlig 26 – 26 ud af knap 6.000 på det her lovforslag. Det er ikke et utal, og jeg synes ikke, hr. Nødgaard skal sprede den betragtning, at vi bare sprøjter dansk statsborgerskab fra os til folk, der ikke kan sige et ord på dansk. Det er simpelt hen ikke sandt.

Så vil jeg gerne have at vide: I hr. Nødgaards svar til mig sagde han – det er muligt, det var en fortællelse – at man skal være dansk for at få dansk statsborgerskab. Her må jeg indrømme, at dér holder min evne til at forstå op, men jeg vil meget gerne have uddybet, hvad det egentlig nærmere betyder. Jeg er dansk, jeg har ikke særlig brug for et dansk statsborgerskab.

(Kort bemærkning).

Poul Nødgaard (DF):

Ja, det er hårdt det her.

Hr. Arne Melchior kom ind på det med levestandarden. Det er da rigtigt, at i Danmark har vi en meget høj levestandard, men hvad har det med sagen her at gøre? Sandheden er den, hvis man havde lidt jordforbindelse i forhold til, hvad der foregår i det praktiske liv og i det praktiske samfund, sikkert også her i Københavns Kommune, hvor hr. Melchior bor, at en lang række af vore ældre medborgere lever under kummerlige forhold. Det er, hvad hr. Arne Melchior ved, og så ved jeg ikke, hvor rigt landet er, og hvor høj levestandarden er, når man byder folk det.

Lad mig tage en anden situation: de psykisk syge i Danmark. CD har selv haft formandskabet i det såkaldte § 71-udvalg, og det kan da godt være, at hr. Duetoft gjorde et eller andet ud af det, men han har i hvert fald ikke gjort så meget ud af det, at de problemer er løst. Vi har stadig væk masser af sindslidende mennesker, som bor på flersengsstuer, og jeg kunne godt tænke mig at spørge hr. Melchior: Er det et rigt samfund, der byder svage mennesker i samfundet det? Jeg kan simpelt hen ikke forstå det.

Op så med hensyn til sproget: Jamen der kan ikke være nogen tvivl om, at uanset de gode argumenter, fru Dorte Bennedsen og Socialdemokratiet har for at tildele de 26 dansk statsborgerskab på det sidste møde i Indfødsretsudval-

get, endskønt de ikke kan sproget, så synes vi, at det er uacceptabelt.

Jeg synes, det virker urigtigt, at man får statsborgerskab i et land, hvis sprog man ikke taler, og det er da en holdning, som man har lov til at have. Socialdemokratiet kan have en anden og sige, at det ikke betyder noget, at der er 26 her, og der kommer vel i løbet af et år måske op mod 100, der skal have et statsborgerskab, som ikke kan det danske sprog. Ja, 100 her og 100 dér. Efterhånden bliver det til nogle tusinder i løbet af nogle år, fordi den karrusel, der er sat i gang med alt det med det danske statsborgerskab, jo opsætter år efter år.

Hvis bare vi kunne sige: Når vi er færdige med det her lovforslag, vi behandler i dag, så var der ikke flere problemer i at tildele dansk statsborgerskab, men der vil stadig væk være en strøm af mennesker ovre i Indfødsretskontoret, der skal behandle alle de mange ansøgninger, der kommer om dansk statsborgerskab.

Men det er jo politisk. Der er et politisk flertal her i Folketinget, der ønsker en sådan udvikling. Det er derfor, tingene får lov til at accelerere, som de gør.

(Kort bemærkning).

Arne Melchior (CD):

Jeg har ikke sagt, at vi bærer os godt nok og rimeligt nok ad over for alle. I mit eget parti har vi aldrig stemt imod bevillinger til svage grupper, skal jeg gerne gøre opmærksom på.

Men vi har råd til at gøre det, og det har intet som helst at gøre med, hvor mange der får statsborgerskab, og hr. Nødgaard har ikke kunnet og vil aldrig kunne nægte, at levestandarden for alle danske er steget – jeg har ikke procenttallet ved hånden – meget betydeligt i de sidste 10, 15, 20 år.

Derfor kan det ikke være rigtigt, at denne forøgelse af rigdommen for staten såvel som for borgerne ikke har kunnet finde sted, fordi vi har modtaget personer udefra. Det er simpelt hen ikke sandt, når hr. Nødgaard påstår noget sådant.

Helge Adam Møller (KF):

Ja, debatten er jo blevet, man kan næsten sige traditionen tro, ophidset, følelsesladet, og det er jo, fordi holdningerne er vidt forskellige.

Jeg er ikke helt enig i det, hr. Poul Nødgaard siger, og jeg er ikke helt enig i det, fru Dorte Bennedsen siger; jeg er et eller andet sted i midten, men jeg vil godt prøve at præcisere det, for

jeg synes, en række af de navne, der står i det her forslag, er betænkelige.

Det Konservative Folkeparti vil som ved tidligere lejligheder stille ændringsforslag, hvori vi vil prøve at tage alle de personer ud af dette lovforslag, som har begået grov personfarlig kriminalitet: vold, sædelighedsforbrydelser og røveri osv. Så kunne nogle sige: Jamen er der da virkelig sådan nogle? Ja, dem er der ganske mange af også i dette lovforslag.

Vi vil pille dem ud, der har overtrådt lov om euforiserende stoffer. Det er ikke den alvorligste forbrydelse, det er en mindre, men de skal efter vores mening ikke kunne få dansk statsborgerskab, medmindre de i mindst 5 år har holdt deres sti ren. Vi vil pille alle dem fuldstændig ud, som har været udvist fra Danmark i en kortere eller længere årrække. Der er også personer i dette lovforslag, som er udvist 5, 10 eller 15 år for meget grov kriminalitet, og som man nu giver dansk statsborgerskab.

Vi vil også pille dem ud, der ikke kan tale ét ord dansk, og som får dansk statsborgerskab, bare fordi de er fyldt 65 år og har boet her i mere end 15 år, men som ikke har, for at sige det ligeud, gidet yde den indsats, der gør, at de kan tale et forståeligt dansk, medmindre det selvfølgelig er, fordi de fysisk eller psykisk er syge; det er en anden sag. Det er svært at lære at tale dansk, hvis man har fået skåret tungen ud under tortur; det indrømmer jeg, og selvfølgelig skal den slags mennesker undtages.

Når det er sagt, vil jeg også godt nævne, at der jo i dette lovforslag eller måske i det næste, der kommer om 2 måneder, befinder sig mennesker, som her i Danmark har begået fuldbyrdet voldtægt, nogle af dem to gange; der befinder sig en mand, som har myrdet sin egen søn; og der befinder sig nogle, der har begået meget grov og alvorlig vold.

Det er sagen, og det kan man godt synes er rigtigt – det gør flertallet jo – men jeg vil godt sige, at det synes jeg ikke er rigtigt, og det er derfor, vi systematisk vil prøve at pille de mennesker ud.

Så vil jeg godt som den sidste ting sige, at vi generelt ønsker, at for at man kan få dansk statsborgerskab, skal de generelle regler strammes, ikke alene i overensstemmelse med de principper, jeg her har givet udtryk for, men også sådan, at man for at blive dansk statsborger bør bestå en eller anden form for prøve, der fortæller, at man ved en lille smule om det danske samfund, altså om, hvordan vores skolesy-

stem og hvordan vores politiske system er opbygget, at Esbjerg ligger i Jylland og ikke på Bornholm eller omvendt.

Det er da rimeligt. Sådan er det også i masser af andre lande. Og så synes vi stadig væk også, at det burde være sådan, at man ud over at kunne tale dansk, som man skal kunne i øjeblikket, undtagen i det tilfælde, jeg nævnte før, så også kan læse dansk, ikke så man kan læse en leder i Information, men en simpel besked eller meddelelse ude på en arbejdsplads, så man kan klare sig dér, før man bliver dansk statsborger. Det må da være rimelige krav at stille, og det er altså nogle af de ting, vi vil arbejde for.

Jeg synes ikke, det er urimeligt. Jeg ved, at der er andre, der gør det, men det må blive deres sag.

Fjerde næstformand (Margrete Auken):
Fru Dorte Bennedsen som ordfører.

Dorte Bennedsen (S):

Jeg havde ikke tænkt mig at holde en egentlig ordførertale, men jeg synes nok, der efter det konservative indlæg kunne være grund til det.

I et retssamfund som det, vi har her i landet, bliver mennesker, der har begået kriminalitet, straffet, men når straffen så er udstået, ja, så er der ikke flere retsvirkninger af den – sådan skal det også være – lige bortset fra, når vi taler om det område, der vedrører indfødsret. Netop på det felt gives der jo for at have begået kriminalitet en ekstra straf i form af en karenstid, inden der overhovedet kan søges indfødsret. Og reglerne, der jo som bekendt er vedtaget af et flertal her i Folketinget, udgør en trappetige efter princippet jo hårdere straf, jo længere karenstid.

Det er vigtigt for mig at understrege, at der i det lovforslag, vi behandler nu, ikke er nogen personer optaget, som ikke har udstået den karenstid, Folketinget har besluttet.

Jeg ved godt, at der er partier, der mener, at kriminalitet skal føre til, at man aldrig mere nogen sinde kan få dansk indfødsret. Det er Socialdemokratiet ikke enig i.

Jeg vil godt bruge som eksempel, at der er tre personer i dette lovforslag, som har fået en straf på mere end 1 års fængsel. Så er der i øvrigt den person, som hr. Helge Adam Møller omtalte, der havde dræbt sin søn.

Jeg må sige, at jeg er lidt rystet over, at den person bliver hevet frem: et på det tidspunkt psykisk sygt menneske, hvor der ligger nogle

lægeerklæringer. Vi plejer normalt ikke at gå ind i enkeltheder om konkrete personer, og jeg havde hellere været foruden, at just den person blev nævnt her i Folketinget, for den sag er helt anderledes end andre af sagerne.

Men der er tre personer, som har fået en dom på mere end 1 års fængsel. De pågældende mennesker har boet i Danmark et sted mellem 27 og 37 år, og den kriminalitet, de har begået, ligger mellem 14 og 18 år tilbage. De har kun været straffet den ene gang, de har altså ikke begået kriminalitet senere. Og i Socialdemokratiet deler vi altså ikke filosofien, der hedder én gang kriminel, altid kriminel.

Disse personer har udstået den fængselsstraf, de har fået, de har været igennem en karensperiode, der for de tre personer har varieret fra 10 til 15 år, og de har ikke begået nye lovovertrædelser. Og dér har vi altså i modsætning til andre måske den holdning, at der også bør kunne være – kald det tilgivelse, kald det forståelse; jeg ved ikke, hvilke ord man vil vælge at bruge, men man kan ikke til et menneske bare sige: Du har én gang trådt ved siden af, og det, du gjorde, var alvorligt, og derfor kan du aldrig nogen sinde finde tilgivelse. Det er i hvert fald ikke de holdninger, vi står inde for.

Knud Erik Hansen (SF):

Indfødsret er jo blevet en ny politisk kampplads for nogle partier med Dansk Folkeparti i den absolutte førertrøje, men ikke alene.

Jeg synes, man godt kan spørge sig selv, hvor danskheden er henne i den debat. Når jeg hører debatten, så synes jeg, at det virker, som om danskheden er blevet sådan noget med en indskrænket menighed, hvor man tramper på tolerance og på åbenhed. Jeg mangler faktisk en åbenhed over for folk, der f.eks. på et tidspunkt har lavet noget, de ikke skulle lave, og som har fået deres straf, for uanset at de så i mere end en halv snes år har været i landet, ja, så kan de ikke få dansk statsborgerskab ifølge denne intolerance.

Jeg mangler også en social ansvarlighed over for de mennesker, der bor i landet og har boet her i mange år. Nogle har været i restance og har ikke en jordisk chance for at betale den, fordi de ikke har fået arbejde. Nogle har også haft ganske store vanskeligheder ved at lære dansk på grund af sociale og psykiske forhold. Jeg mangler også en tolerance over for dem, således at de ikke af disse grunde skal frarøves muligheden for at blive danske statsborgere.

Alt i alt synes vi, vi mangler lidt åbent sind, hvor man viser, at vi også som danskere kan tage nye ind og ikke er bange for forskellighed og også kan holde frisindet og det sociale ansvar ved lige.

Det sidste har i hvert fald været SF's udgangspunkt, når vi har behandlet de her sager, og det vil vi stå ved. Og jeg vil sige, at der heldigvis stadig er et flertal med denne holdning som udgangspunkt; det er det, der præger forslaget, og derfor kan vi støtte det.

Arne Melchior (CD):

Jeg har arvet mit danske statsborgerskab, og jeg er inderlig taknemlig for det, glad for det, lykkelig over det. Og jeg tænker ikke så sjældent på min tiptiptiptiptipoldefar, som indvandrede til Rendsborg, da det var dansk. Hvor var det pænt af ham. Og hvor er det kommet mig til gode uden nogen egen fortjeneste.

Men vi skal nok passe på ikke at overvurdere betydningen af statsborgerskab. Det er jo ikke en udmærkelse, det er jo ikke et blå stempel: Godkendt! Man kan være et glimrende menneske uden at være dansk statsborger, og man kan være en elendig sjuft og være dansk statsborger.

For ca. 150 år siden udtalte den dengang verdensberømte norske digter Henrik Wergeland, at begrebet statsborgerskab skulle afløses af begrebet verdensborgerskab. Det er jo desværre gået i den modsatte retning, men derfor skal vi alligevel passe på med ikke at overvurdere dette her med statsborgerskab. Det er jo primært en praktisk foranstaltning.

Alternativet for de fleste af disse mennesker er jo, at de er statsløse, eller at de er statsborgere i et land, hvor de ikke kan vise sig. Det vil sige, at når den slags mennesker skal ud og rejse eller foretage ting over grænserne i det hele taget, så er de væsentligt ringere stillede end selv den dansker, der har været idømt mange års fængsel, måske flere gange.

Statsborgerskabet er altså ikke noget, man får som en godkendelse af, at man er et bedre menneske end nogen anden.

Det er en ren og skær retligt praktisk foranstaltning. Men derfor kan man, som jeg sagde i starten, være glad for det alligevel, taknemlig for det alligevel.

Men det er smadderurimeligt at gøre det til, at vi er danske og så er der dem, der ikke kan få æren af at blive det. Sådan forholder det sig ikke. Det ligger slet ikke i begrebet indfødsret,

statsborgerskab, at det er kvalitetsstempel på et menneske, og derfor regner jeg det for hånligt over for mennesker, der aldrig har fået en straf, eller over for mennesker, der har udstået deres straf, at man vil afskære dem fra en sådan værdi, som det i den moderne verden er at kunne skaffe sig et pas og have et statsborgerskab og en identitet, når man kommer ud.

Derfor tager jeg ret foragteligt og frysende afstand fra hr. Nødgaards diverse udtalelser, og jeg må samtidig udtale min skuffelse over hr. Helge Adam Møller. Han var ikke enig med hr. Nødgaard, men han var heller ikke enig med fru Dorte Bennedsen. Han stod altså et eller andet sted midt imellem. Uha da da, er det gået så skidt for Det Konservative Folkeparti?

Henrik Svane (RV):

Jeg vil gerne sige, at Det Radikale Venstre støtter lovforslaget, og jeg vil samtidig gerne udtrykke glæde over, at der er så mange mennesker i dette samfund, som ønsker aktivt at påtage sig et medborgerskab i dette land.

Jette Gottlieb (EL):

Da vores ordfører på området, hr. Søren Søndergaard, ikke kan være her, vil jeg bare meddele på Enhedslistens vegne, at vi støtter forslaget, sådan som det ligger.

Tom Behnke (FRI):

Jeg vil gerne indlede med at takke regeringen for, at man fik strammet op over for de udlændinge, der tidligere havde mulighed for at opnå dansk statsborgerskab ved erklæring, at man – ganske vist på et sent tidspunkt, men dog – indså, at der kunne være problemer med hensyn til, at nogle af dem, der fik dansk statsborgerskab via erklæring, havde begået endog meget grov kriminalitet, og at hvis de pågældende personer skulle have været ind over Folketinget, ville de som minimum have opnået dansk statsborgerskab efter en karenstid.

Den opstramning, som så har bevirket, at nogle af dem, der tidligere kunne opnå dansk statsborgerskab ved erklæring, skal ind over Folketinget og altså med i et lovforslag, er en positiv ting, som vi i Frihed 2000 har støttet og vil støtte.

Det kan jo så også betyde, at antallet, som kommer på lovforslagene, kan blive en anelse højere, men jeg tror dog ikke, at det er det, der er årsagen til, at lovforslaget her omhandler næsten 6.000 ansøgere.

Vi ved fra tidligere behandlinger af lignende lovforslag, at under udvalgsbehandlingen vil vi nå frem til, at et antal af dem, der har søgt om dansk statsborgerskab, og som er på lovforslaget, vil have begået kriminalitet i et eller andet omfang. Nogle af dem, naturligvis ikke dem alle, men nogle vil have gjort det.

Vi ved også, at nogle af dem, der er optaget på forslaget, har begået endda meget, meget grov kriminalitet, så grov kriminalitet, at vi i Frihed 2000 har den opfattelse, at de pågældende mennesker slet ikke burde være i Danmark. De burde have været udvist af Danmark, men det er de ikke blevet. Og når vi så står over for at skulle vurdere, om de så skal belønnes med et dansk statsborgerskab, har vi i Frihed 2000 den opfattelse, at det skal de ikke. Tværtimod.

Det, vi så desværre også må konstatere, er jo, at et flertal af partierne og regeringen har bestemt sig for, at vi ikke længere skal have mulighed for at få oplysninger om ansøgernes økonomiske forhold, og det er selvfølgelig beklageligt. Vi havde gerne set, at vi, når vi tildelede dansk statsborgerskab til nogle – og det gør vi gerne, hvis de opfylder betingelserne – så også kunne se på, om de opfylder de økonomiske betingelser for at opnå dansk statsborgerskab.

Det gør de i dag ud fra det, som flertallet har besluttet skal være kriterierne, nemlig ingen. Men vi har i Frihed 2000 den opfattelse, at hvis man vil have dansk statsborgerskab, må man som minimum kunne bevise, at man er i stand til at forsørge sig selv. Det er et krav, vi bestemt ikke mener er for stort. Tværtimod er det et krav, som man stiller i en lang, lang, række andre lande, hvor vi taler om, at udlændinge opnår statsborgerskab.

Flertallet af dem, der har søgt om dansk statsborgerskab, og som er på forslaget her i dag, er formentlig ganske uproblematisk, og det er heller ikke dem, der er problemet. Problemet er dem, der efter Frihed 2000's opfattelse ikke opfylder kriterierne, altså de udlændinge, som har begået endda meget grov kriminalitet, dem, der har en væsentlig gæld til det offentlige, og dem, der ikke er i stand til at forsørge sig selv. Det er jo egentlig underligt, at hvis man i Danmark har gæld til det offentlige, kan man ikke få lov til at være taxavognmand, men man kan godt opnå dansk statsborgerskab.

Vi synes, det er forunderligt, at man på den ene side altså stiller nogle krav over for danske statsborgere med hensyn til, at de kan få lov til

at arbejde, men over for udlændinge, der søger om dansk statsborgerskab, har man altså ikke tilsvarende krav. Jo, der er et krav om, at de søger skal forelægges for Indfødsretsudvalget, men vi ved jo også af erfaring, at de, der søger – også selv om de har endda meget stor gæld til det offentlige – får lov til at få dispensation og kommer med på lovforslaget her.

Overordnet set kan man så også sige, at problemet vel heller ikke er, at der er små 6.000, der nu har søgt om dansk statsborgerskab, og som vil få det, fordi et flertal vil give dem det. Næ, problemet er vel egentlig, at der er så mange udlændinge, der er kommet til Danmark på så kort tid, at der er så mange udlændinge, som har været her så længe, at de kan søge om dansk statsborgerskab, og som også får det.

Det er vel egentlig dér, problemet ligger: at vi har fået for mange udlændinge til Danmark på for kort tid og vi har fået så mange udlændinge, at det giver væsentlige problemer i samfundet. Det kan vi jo se rundt omkring os, og derfor har vi i Frihed 2000 den opfattelse, at vi skal prøve at se, hvad vi kan gøre for at få bremset op for tilstrømningen – ikke sådan, at vi lukker fuldstændig, men sådan, at vi i hvert fald får bremset op, således at det er muligt at absorbere de udlændinge, som kommer til Danmark, i det danske samfund.

Hvis den udvikling, der er i øjeblikket med antallet af udlændinge, der kommer til Danmark – hvad enten det drejer sig om familiesammenføring eller de facto-flygtninge, eller hvad det nu er – fortsætter, så viser en fremskrivning, at om ca. 35 år vil udlændinge udgøre et flertal i Danmark.

Det synes vi i Frihed 2000 er problematisk. Jeg ved godt, at der er socialdemokratiske ordførere, bl.a. formanden for Retsudvalget, der har tilkendegivet, at de da bestemt har den holdning, at Danmark skal være et multikulturelt samfund, og det er fint nok, men den holdning deler vi bestemt ikke i Frihed 2000. Vi mener, at vi skal undgå den situation. Vi mener, at vi skal sørge for, at antallet af udlændinge, der kommer til Danmark, ikke er så stort, at vi ikke kan nå at optage dem i det danske samfund.

Så vi vil altså se meget nøje på lovforslaget og de enkelte ansøgere under udvalgsbehandlingen, og så stiller vi naturligvis ændringsforslag, som vi plejer.

(Kort bemærkning).

Dorte Bennedsen (S):

Hr. Tom Behnke vil gerne have, at fremmede kommer hertil i et tempo, der gør, at vi kan absorbere dem i landet. Det er jo i og for sig en smuk og udmærket holdning. Samtidig lavede hr. Tom Behnke nogle fremskrivninger, der viste, at om 35 eller 40 år, eller hvad det nu var, vil der være så og så mange fremmede i landet.

Jamen hvad vil det så sige at absorbere?

Hvor længe er man udlænding? Hvis det hedder anden, tredje, fjerde, femte, sjette, syvende generation, så tror jeg, de fleste af os er udlændinge, og så er jeg i hvert fald udlænding.

Er roepolakkerne på Lolland, kartoffeltyskerne osv. osv. fortsat udlændinge? Hvad vil det sige at være udlænding? Er det det, at man har et fremmed navn? Hvis man i øvrigt bliver optaget i det danske samfund, kan sproget og får mulighed for at få den uddannelse og det arbejde, man gerne vil have, er man så stadig væk udlænding i anden og tredje og fjerde og syvende generation?

Det må jo være forudsætningen for den fremskrivning, hr. Tom Behnke kom med, at man bliver ved med at være udlænding, uanset hvad der i øvrigt hænder i ens tilværelse.

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Jeg skal lige spørge hr. Helge Adam Møller: Er det til hr. Tom Behnke? (Ophold). O.k., justitsministeren . . . Nå undskyld, hr. Tom Behnke vil gerne svare. Ja, ja, men så marker! Jeg kan jo ikke sidde og regne det ud, når man ikke markerer.

(Kort bemærkning).

Tom Behnke (FRI):

Jeg skal beklage, at det ikke blev markeret tydeligt nok.

Hvor længe er man udlænding, når man kommer til Danmark; er det i flere generationer, er det i flere tusinde år, eller hvor længe taler vi egentlig om, spurgte fru Dorte Bennedsen. Og fru Dorte Bennedsen spurgte også: Hvornår ved man, om man er absorberet i det danske samfund?

Jamen se, sagen er jo, at hvis vi kigger på indvandringen til Danmark før 1970, så var det sådan, at selv om der kom kontingenter af udlændinge til Danmark, var de jo ikke større, end at de ret hurtigt gled ind i samfundet og blev en del af det aktive samfund, og der var ingen problemer.

Problemerne er jo opstået op gennem 1970'erne og specielt i 1980'erne. Da man ændrer udlændingeloven i 1980'erne, får vi for alvor et problem. Da kommer der så stort et antal udlændinge til Danmark, at det giver problemer i det danske samfund. Og fru Dorte Bennedsen skal ikke bilde mig ind, at fru Dorte Bennedsen ikke har opdaget, at der er problemer med udlændinge i Danmark. Det er der. Og jeg synes, det er beklageligt, at der er de problemer, for det første for dem, der laver problemerne, men sandelig også for dem, som ikke laver problemerne, men som lider under, at der er nogle, der gør det.

Justitsministeren (Frank Jensen):

Jeg vil gerne takke det store flertal af ordførere for partier her i Folketinget, der står bag de retningslinjer, hvorefter Justitsministeriets indfødsretskontor administrerer det af grundloven fastsatte: at det er Folketinget, der giver indfødsret ved lov.

Flere ordførere har kommenteret, at der på det her lovforslag, som også på det forrige lovforslag, er flere personer, end der ellers normalt er på lovforslag om dansk indfødsret. Jeg kan oplyse over for Folketingets medlemmer, at det skyldes, at jeg efter drøftelser med Folketingets Indfødsretsudvalg og også med Finansudvalget har haft mulighed for at kunne øge ressourcerne til Justitsministeriets indfødsretskontor, således at vi i øjeblikket får reduceret den alt, alt for lange sagsbehandlingstid, der ellers har været på området.

Vi er nu nede på en sagsbehandlingstid på 16 måneder og er kommet fra en sagsbehandlingstid på 24 måneder, og det er min og ministeriets forventning, at vi ved årets udgang vil være nede på en sagsbehandlingstid på 12 måneder. Så man må også forvente, at der på det kommende lovforslag vil optræde flere personer end sædvanligt på lovforslag om indfødsretsmeddelelser.

Det er også af debatten i dag fremgået, at flere ordførere – ikke mindst ordføreren for Dansk Folkeparti – ligesom ser den her lovgivning som den lovgivning, der gør, at der er fremme i vores samfund. Det er jo ikke tilfældet. Jeg tror også godt, at ordførerne er klar over det, og det her bliver måske alene brugt i en agitatorisk sammenhæng.

Det, der regulerer, hvor mange fremmede der er i det danske samfund, er ikke lov om indfødsretsmeddelelser, men udlændingeloven.

Det er igennem udlændingeloven, man giver folk mulighed for at få varigt ophold her i landet, hvilket efterfølgende gør det muligt for dem at blive en del af det danske samfund ved også at få dansk statsborgerskab.

Det er jo ikke alene det, men det er jo en yderligere understregning af det, som også hr. Svane var inde på: at de selv ønsker at være en del af det danske samfund, og derfor er jeg enig med hr. Svane i, at det for mig som minister med det ansvar, jeg nu har for indfødsretsrådet, er en glædelig begivenhed, når der er mennesker, der søger at få vores statsborgerskab, når de i øvrigt har opholdt sig her i landet.

Men så gælder det for dem som for så mange andre i vores samfund, at man kan komme til at begå en lovovertrædelse, og så er det, som fru Dorte Bennedsen har sagt det, sådan i vores samfund – et retssamfund – at det er henlagt til domstolene at dømme i den slags sager. Og så har vi særskilt i det her tilfælde også tillagt lovgiver, Folketinget, at forholde sig til, hvornår man så vil imødekomme en ansøgning om indfødsret og naturalisation, og her har man så fastsat, at der skal være en yderligere konsekvens, hvis man har begået kriminalitet i Danmark, og man ikke har vores statsborgerskab: Så skal der være en karensperiode for at kunne opnå statsborgerskabet.

Også denne gang beklager jeg, som hr. Melchior gjorde det, den konservative ordførers tale. Der var et citat fra en tidligere konservativ partileder, som jeg kom til at tænke på under hr. Helge Adam Møllers tale. Efter hukommelsen lyder citatet nogenlunde sådan: »Hvad man har lavet i en ung alder for mange år siden, må nu for offentligheden være glemt.«

Når man har begået en lovovertrædelse, må der være et tidspunkt, hvor vi må sige, at nu er »nok« nok, og hvis det er personer, som ikke er dømt af domstolene i Danmark til udvisning, men er personer samt disses børn, der skal leve resten af deres liv her i landet, må der være et tidspunkt, hvor vi som lovgivere må sige: Det kan godt ske, at vi ikke kan tilgive den kriminalitet, der er begået, men nu er »nok« nok, nu skal de have mulighed for at få det statsborgerskab, og det efter ganske mange år.

Hr. Helge Adam Møller var inde på nogle alvorlige forbrydelser, som jo ofte giver mange års fængsel her i landet, og dér er vi oppe på en karensperiode på 15 år efter straffens udståelse. Og da må man nok sige om det citat fra den

tidligere konservative partileder – som endda var det for ikke så lang tid siden – der sagde: »Hvad man har begået engang i en ung alder for mange år siden, må nu for offentligheden være glemt«. Gælder det ikke for alle? Gælder det ikke også for dem, der har en anden hudfarve? Det troede jeg var konservativ retspolitik, at når først retten har talt og straffen er udstået, så er »nok« nok.

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Vi har et par korte bemærkninger nu, og så hr. Thulesen Dahl i anden omgang.

(Kort bemærkning).

Tom Behnke (FRI):

Jeg er nødt til at spørge justitsministeren, som så hårdt fordømmer, at vi er nogle, der mener, at hvis man har begået meget grov kriminalitet, skal man ikke have mulighed for at opnå dansk statsborgerskab:

Kan justitsministeren bekræfte, at han som justitsminister i den siddende regering har fremsat og fået gennemført lovforslag, der bevirker, at hvis man i Danmark som udlænding handler med narkotika, så får man sin dom, og så bliver man udvist af Danmark og har dermed aldrig nogen sinde mere mulighed for at opnå dansk statsborgerskab?

Kan ministeren bekræfte, at det altså er regeringens politik, når vi taler om nogle, der sælger 3 eller 4 gram et eller andet, at så bliver man udvist af Danmark, men hvis man har begået fuldbyrdet voldtægt, så er der ikke noget til hinder for, at man kan få dansk statsborgerskab? Men i hvert fald til det første: Kan ministeren bekræfte, at det er regeringens politik?

(Kort bemærkning).

Helge Adam Møller (KF):

Justitsministeren siger: Jamen hvis man nu er kommet til at begå en lovovertrædelse for mange år siden. Jeg spørger: Kommer man til at begå fuldbyrdet voldtægt, kommer man til det? Kommer man, som nogle af dem, der står på det her lovforslag, til ikke at begå én kriminel handling, men tre, fire, fem eller seks mindre, tyveri, vold og andet, men over en længere årrække? Og så: Viser det en særlig stor interesse i at leve som ordentlig samfundsborger i dette samfund?

Så siger justitsministeren: De ønsker at blive en del af dette samfund. Ønsker man også det, hvis man har boet her i over 15 år og stort set

ikke kan sige ét eneste ord på dansk og ellers er normalt begavet? Viser det et særlig stort ønske om at blive medlem af det danske samfund, når man ikke kan sige noget som helst andet end ja og nej og måske tælle til fem, når man har boet her i 15 år?

Og når ministeren så til sidst spørger, om det her kun skal gælde for folk med en anden hudfarve – det skulle være et eller andet med, at der var nogle, der havde noget imod folk med en anden hudfarve: Nej, det her skal gælde for svenskeren og for tyskeren og for finnen og for englænderen. Hvis de begår den slags alvorlig kriminalitet, skal de aldrig kunne blive danske statsborgere.

Justitsministeren (Frank Jensen):

Jeg må sige til den konservative ordfører, hr. Helge Adam Møller, at den betoning af ordene »komme til« er ikke noget, hr. Helge Adam Møller kunne tage fra mit indlæg. Der lå ikke noget med at komme til at begå kriminalitet i mit indlæg. Der lå en konstatering af, at en tidligere konservativ partileder har sagt, at hvad man har begået i en ung alder for mange år siden nu må være glemt af offentligheden, og jeg går i øvrigt ud fra, at en lovovertrædelse er en lovovertrædelse, at den bedømmes efter de bestemmelser, der er i vores straffelovgivning og særlovgivning, og at det er op til domstolene at dømme og lave strafudmåling på det grundlag.

Oven i det har vi her i Folketinget så fastlagt bestemmelser for, hvornår folk kan få statsborgerskab, hvis de er dømt for kriminalitet. De skal udstå en karenstid, og så er det, jeg siger: Skal der ikke være de samme regler gældende for folk af en anden hudfarve, der ikke er født her i landet? Altså at hvad de har begået engang for mange år siden, nu må være glemt? Jeg spørger, om den konservative ordfører er enig med den tidligere konservative partileder i denne retspolitiske grundopfattelse. Det var blot det spørgsmål, jeg stillede, jeg lagde ikke nogen vægt på det, der er årsag til, at folk begår kriminalitet.

For mig at se er kriminalitet – og her tror jeg, hr. Helge Adam Møller og jeg er fuldstændig enige – noget, vi af al kraft skal bekæmpe. Når man først har begået den, skal der straffes og strafforfølges effektivt og ordentligt af de retshåndhævende myndigheder, altså politi, domstole og fængselsvæsen. Den opfattelse tror jeg, hr. Helge Adam Møller og jeg fuldt ud deler. Men hvad med den retspolitiske grundopfattel-

se, som findes hos den tidligere partileder, hr. Per Stig Møller? Findes den også hos den anden hr. Møller i den konservative gruppe? Man kunne forstå den tale, hr. Helge Adam Møller holdt her i Tinget i dag, sådan, at det ikke er tilfældet. Blot for at få dette på plads.

Så må jeg sige med hensyn til den mangel på klarhed, som hr. Helge Adam Møller i hvert fald i dag har været med til at kaste over ansørgernes sprogfærdighed, at jeg gerne vil prøve at kaste lys over sagen. Enhver, der søger dansk indfødsret, skal til en samtale hos politiet. Hver eneste ansøger skal til en samtale hos politiet, og ude i samtlige politikredse er der personer, der gennemfører de samtaler for at sikre, at folk ubesværet kan gennemføre samtaler på en måde, hvor man både kan forstå hinanden og også kan kommunikere på en uhæmmet måde uden sprogmæssige problemer med hensyn til at forstå og udtrykke sig. Der er hvert år 1.500 personer, der får afvist deres ansøgning om statsborgerskab på det grundlag, og de kan så forsøge at få adgang til en samtale i Justitsministeriet. Den mulighed foreligger, hvis det er sådan, at man mener, at man faktisk godt kan gennemføre en sådan samtale.

Det er altså ikke bare noget, der indgår om et enkelt element. Det er faktisk en betingelse for at kunne få statsborgerskab, at man kan gennemføre den samtale, så derfor skal man ikke stå her på landets fornemste talerstol og negligere det forhold. Jeg synes ikke, det er rigtigt over for offentligheden og over for tilhørerne, at man negligerer, at der faktisk foretages en samtale med politiet, som skal bevise, at de, der får statsborgerskab, både skal kunne forstå og gøre sig forståelige på dansk. Som fru Dorte Bennedsen var inde på tidligere, giver Folketinget i nogle ganske særlige tilfælde en dispensation fra det krav, men det har jo undtagelses karakter.

Til hr. Tom Behnke skal jeg sige, at reglerne for, hvornår domstolene kan dømme folk, der har begået kriminalitet, til udvisning, reguleres af udlændingelovgivningen, og det ved hr. Behnke alt om. Det er altså henlagt til domstolene gennem bestemmelserne i udlændingeloven at dømme folk, der har begået den type kriminalitet. Nu henhører det jo under en anden ministers ressort, men jeg kan da se af de udvisningsdomme, der falder ved domstolene, og som jo for en dels vedkommende jo efterhånden er blevet prøvet ved Højesteret, at folk bliver dømt til udvisning i både narkosager og

andre typer af kriminalitetssager. Jeg er helt tryk ved, at det henlægges til domstolene at træffe de konkrete afgørelser.

(Kort bemærkning).

Tom Behnke (FRI):

Jeg vil gerne sige tak til justitsministeren for at bekræfte, at hvis man bliver udvist, har man altså ikke mulighed for at opnå dansk statsborgerskab. Det vil altså sige, at selv for regeringens politik gør det sig gældende, at der kan være kriminalitetsformer, som er så grove, at man vælger at give mulighed for, at domstolene kan udvise de pågældende, som dermed mister retten til at opnå dansk statsborgerskab. Det er vi glade for, det er vi været enige i, og Frihed 2000 har jo også støttet regeringens lovforslag.

Men så skal vi altså også holde fast i, at det ikke bare generelt er et spørgsmål om, at vi skal glemme, hvad nogle har gjort i en ung alder. Det gør man jo ikke med hensyn til dem, der bliver udvist, her glemmer man jo ikke, hvad de har gjort i en ung alder. Det står ved magt, de er udvist og kan aldrig nogen sinde opnå dansk statsborgerskab, og derfor handler diskussionen jo ikke om det principielle i, at man skal miste retten til dansk statsborgerskab på grund af kriminalitet. Næh, diskussionen går på, hvor grov en kriminalitet der skal til, for at man mister den ret.

Regeringen har lagt sig fast på, at hvis man har begået overtrædelse af narkotikalovgivningen, kan man miste retten. Vi har i Frihed 2000 den opfattelse, at den mulighed skal udvides, så f.eks. voldtægt og lign. også gør, at man mister retten til dansk statsborgerskab.

(Kort bemærkning).

Helge Adam Møller (KF):

Jeg er ganske enig i den udtalelse, der kom fra en tidligere konservativ partileder angående en sag, der ligger 32-33 år tilbage. Men den handling, som vedkommende dengang blev dømt for, er jo en af de handlinger, som vi ikke ønsker skal kunne medføre, at man ikke kan blive dansk statsborger, hvis man har udstået sin karrenstid. Det var i sammenligning med de kriminelle handlinger, jeg har nævnt fra denne talerstol, en meget lille forseelse.

Lad mig så sige, at jeg har ikke hævdet noget som helst med hensyn til sprogkrav. Jeg har talt om de personer, der er fyldt 65 år og har boet i Danmark i mere end 15 år – altså er kommet hertil, før de fyldte 50 år – og som er normale

på enhver måde, men stadig ikke kan tale ét ord dansk. Selv om de ikke kan opfylde sprogkravet, selv om de ikke kan ét ord dansk, får de nu automatisk mulighed for at få dansk statsborgerskab, og så er det, jeg siger, at når man har boet her i over 15 år og ikke har magtet at lære noget som helst dansk, er det simpelt hen, fordi man ikke gider det og ikke er interesseret og ikke vil investere den tid og energi, der skal til. Og så synes vi heller ikke, man skal belønnes med et dansk statsborgerskab, det synes vi altså ikke.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg har bl.a. valgt at tage ordet, fordi det efterhånden begynder at småirritere, at justitsministeren nu flere gange har forsøgt at lave en skelnen efter hudfarve.

Den eneste, jeg har hørt forsøge at inddele folk efter hudfarve, er netop justitsministeren selv og dermed også Socialdemokratiet, må jeg gå ud fra. Man forsøger at inddele folk efter hudfarve og at gøre denne debat til et spørgsmål om den ene eller den anden hudfarve, og jeg synes, det er ubehageligt at høre på. Jeg har ikke hørt hr. Helge Adam Møller, som måtte lægge øre til det for et øjeblik siden, én eneste gang tale om at inddele folk efter et så ubehageligt kriterium, men det er åbenbart justitsministerens mening.

Så vil jeg sige, at jeg synes, at én ting har været befriende ved denne udveksling af korte bemærkninger, nemlig at det er blevet gjort lysende klart for befolkningen, at efter regeringens opfattelse kan man begå en hvilken som helst modbydelig forbrydelse i dette land, uden at det skal afskære én fra muligheden for at få dansk statsborgerskab. Det er lysende klart kommet til udtryk i det, justitsministeren har lagt for dagen. Uanset hvilken modbydelig forbrydelse man måtte have begået, så skal man have mulighed for på et senere tidspunkt at erhverve sig dansk statsborgerskab. Det falder glimrende i tråd med de generelle holdninger til statsborgerskab, som hr. Arne Melchior tidligere gav udtryk for, men jeg synes, det er meget, meget ubehageligt.

Så vil jeg bare spørge om en ting til ...

Formanden:

Nej, det vil man ikke. Tiden er gået.

Justitsministeren (Frank Jensen):

Da hr. Thulesen Dahl nu er ilet til salen for at komme sin ordfører til undsætning – sådan må man forstå det, eller hvad der nu ellers ligger bag interessen – vil jeg sige til hr. Thulesen Dahl, som er kommet ind her ved slutningen af debatten: Nej, det er sådan, at sagerne bliver henvist til domstolene. Har en person begået en så alvorlig forbrydelse, at domstolen har dømt vedkommende til udvisning, fremgår det af vore retningslinjer for at kunne opnå dansk statsborgerskab, at man ikke kan opnå dansk statsborgerskab, fordi man ikke kan være her i landet. Det er altså op til domstolene at afgøre de sager.

Folk, som er dømt til udvisning, får altså ikke dansk statsborgerskab, heller ikke selv om det kun er for en begrænset årrække. De kan først opnå statsborgerskab, når den periode, de har været udvist af landet, er udløbet, og der er gået den tid, som i øvrigt skal være gået fra straffens udståelse ifølge de almindelige bestemmelser om erhvervelse af dansk statsborgerskab. Jeg er helt inde i den lovgivning, vi har på udlændingeområdet, men jeg er ked af, at hr. Thulesen Dahl, som jo ellers kommer fra et parti, der lægger megen vægt på udlændingspørgsmål, ikke engang kender de almindelige regler på udlændingeområdet. Det er ærgerligt.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Ja, ja, ja, hold nu lige fast, hr. justitsminister!

Jeg behøver overhovedet ikke at komme hr. Nødgaard til undsætning. Sagen er jo, at den eneste grund til, at Folketinget debatterer indfødsret og det lovforslag, vi har på bordet, er, at hr. Nødgaard tager ordet i debatten og derefter får alle ordførerne på banen. Det er jo så pinligt som noget, at det er det samme cirkus, vi skal udsættes for, hver eneste gang vi skal diskutere, hvem der skal have indfødsret. Vi skal tage ordet og dermed fremprovokere en debat om, at man nu giver 5.800 mennesker dansk indfødsret, og det er jo pinligt for Folketinget, at det skal være sådan. Men det må vi jo bare tage til efterretning og så glæde os over, at Dansk Folkeparti har en repræsentation, der i sig selv giver os mulighed for at komme ret tidligt i ordførerrækken.

Så vil jeg sige med hensyn til det med domstolene: Der er altså ganske mange, også i de lovforslag, vi behandler i disse år, som er kommet til Danmark og har begået kriminalitet på

et tidspunkt, der ligger lang tid før nogen af de stramninger, som justitsministeren siger giver domstolene anledning til at udvise nogle personer. Uanset hvilken kriminalitet de mennesker måtte have begået, mener justitsministeren altså, at de skal være kvalificerede til at få dansk indfødsret, men det er for Dansk Folkeparti fuldstændig uforståeligt, at justitsministeren har den holdning.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Indfødsretsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

4) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 82:

Forslag til folketingsbeslutning om indførelse af uanmeldt plejehjemstilsyn.

Af Birthe Skaarup (DF) m.fl.
(Fremsat 1/2 2000).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Socialministeren (Henrik Dam Kristensen):

Dansk Folkeparti ønsker med det beslutningsforslag, vi behandler her, at der skal indføres uanmeldt plejehjemstilsyn.

Jeg forstår, at beslutningsforslaget er fremsat på baggrund af eksempler, som har været fremme i pressen, på, at driften af plejehjem ikke har levet op til almindelig god standard, og at forslagsstillerne på den baggrund har konkluderet, at der er behov for uanmeldte kontrolbesøg og tilsyn på alle landets plejehjem. Jeg føler trang til at sige, at en gang imellem oplever man det nærmest som værende en rygmarvsreaktion, at hvis der er problemer, skal der ekstra kontrol og ekstra tilsyn til.

Grundlæggende har jeg den holdning, at man måske godt kan komme et stykke ad vejen med det, men det er ikke det, der skal bære et ordentligt samfund. Men jeg vil godt være med til at diskutere, om kontrol og tilsyn udføres fornuftigt, og i den forbindelse har min forgænger sammen med sundhedsministeren i øvrigt også meldt ud, at de vil undersøge, hvordan det nuværende tilsyn rent faktisk fungerer i praksis.

Jeg vil gerne sige, at der er kommet eksempler frem, som jeg helt klart mener er uacceptable. De har fyldt meget i den debat, der har været, og jeg synes, det er fair nok, at der skal sættes fokus på ting, der ikke er acceptable. Men heldigvis har der også været plads til imellem at sætte fokus på de gode eksempler, for de gode eksempler findes jo også.

Jeg tror, at vi alle, dvs. Folketinget som helhed, kunne gøre både de mange mennesker, som lever rundtomkring på plejehjemmene, deres pårørende og de mange, mange ansatte, som er optaget af at yde en god service og indsats i hverdagen, en tjeneste ved, at vi her fra Folketinget bidrager til at nuancere debatten, men klart med den indgangsvinkel, at de steder, hvor der er uacceptable forhold, ønsker vi også at gøre noget ved det. Derfor har regeringen også som et led i service- og velfærdsprojektet indkaldt til en ældrepolitisk høring allerede førstkommande torsdag, og her tages der fat på en dialog- og lyttefase, hvor de forskellige holdninger til fremtidens ældrepolitik vil få god lejlighed til at komme til orde.

Når vi har været gennem den fase, kommer vi til den næste fase, hvor vi skal drage konklusioner, og når der er skabt klarhed over, hvor problemerne ligger, vil regeringen selvfølgelig på den baggrund vurdere, hvilke tiltag der er nødvendige.

Jeg ventte også, at regeringen inden for en ikke så fjern fremtid kan komme med konkrete udspil herom, så vi er altså i en afklaringsfase lige i øjeblikket. Men det, der er det afgørende – og det er også det, jeg synes, der først og fremmest er grunden til at afvise beslutningsforslaget – er, at den afklaringsfase også skal bruges til at kigge på helheden og ikke bare tage nogle enkelte hjørner ud.

Med disse ord afviser jeg altså beslutningsforslaget.

Karen J. Klint (S):

Selv i det land, der har skabt forfatteren til moralen om en lille fjer, der blev til en langt større